

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878
NO. 304. — ŠTEV. 304.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878
VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 29, 1934. — SOBOTA, 29. DECEMBRA 1934

ZDRUZITEV JUGOSLOVAN. FAŠISTIČNIH ORGANIZACIJ

MINISTRSKI PREDSEDNIK JEFTIČ JE ODSTAVIL BEOGRAJSKEGA POLICIJSKEGA NAČELNIKA

Štiri fašistične skupine so se združile v "narodno-gibanje". — Dr. Marušič je voditelj Bojevnikov — slovenske fašistične organizacije. — Lazarevič, ki je bil strah in trepet vseh nasprotnikov Aleksandrovega režima, je moral iti. — Proces proti atentatorjem.

BEOGRAD, Jugoslavija, 28. decembra. — Vlada ministrskega predsednika Jeftiča se je danes izobehla ene najbolj močnih osebnosti, kar jih je bilo poleg kralja in vojnega ministra Živkoviča v Jugoslaviji. Beograjski policijski načelnik Lazarevič je bil odstavljen.

Lazarevič je bil strah in trepet vseh, ki so le kolikaj nasprotovali režimu kralja Aleksandra. Na tisoče in tisoče oseb je poslal v Glavnjačo, strašno trdnjavo podobno kaznilnico.

Jeftič ga je zato odstavil, ker je bil Lazarevič ba-je v prvi vrsti odgovoren za izgon Madžarov iz Jugoslavije. Madžare so pričeli izganjati baš v času, ko se je mudil Jeftič v Zenevi ter nastopil kot tožitelj proti madžarski vladi. Lazarevičeva odredba mu je napravila dosti nepravil.

Precej se govori, da bo dobila Jugoslavija fašistično vlado. Prvi korak v tej smeri je bil završen s združenjem vseh fašističnih organizacij.

Napram temu gibanju Jeftič še ni pojasnil svojega stališča, zdi se pa, da mu ni nasproten.

Danes se je izvedelo, da je bivši ministrski predsednik Nikola Uzunović nevarno zbolel.

BEOGRAD, Jugoslavija, 28. decembra. — Nov korak za združenje štirih posameznih jugoslovan-skih fašističnih organizacij, katerih vsaka zahteva jugoslovanstvo korporativno državo, je bil storjen v sredo zvečer, ko so se vse štiri skupine združile v jugoslovanstvo narodno gibanje. Skupna organizacija je sprejela za svojega voditelja bivšega justičnega ministra dr. Demetrija Lijotiča.

Te štiri organizacije so: slovenski Bojevniki, Jugoslovanstva (hrvatska in dalmatinska) akcija, bosanski Zbor in srbsko kmetstvo gibanje, kateremu je načeloval dr. Lijotič.

Nova fašistična stranka bo zaprosila za dovoljenje, da se politično vdejstvuje. Najbrže bo ministrski predsednik Jeftič to organizacijo razvil v svojo stranko. Novi minister za socialne zadeve, dr. Drago Marušič, je vstanovnik slovenskih Bojevnikov.

Kot avstrijski fašisti, tudi jugoslovanstvo fašisti zatrjujejo, da se potegujejo za "delno demokracijo", toda njihov program ni mnogo različen od čisto fašističnega.

PARIZ, Francija, 28. decembra. — Sodnijska obravnava proti tovarišem Vlade Gjorgjeva, morilca kralja Aleksandra in francoskega zunanjšega ministra Louisa Barthou-a, se najbrže ne bo pričela pred majem. Obravnava se bo vršila v Aix.

Bivši zunanji minister Joseph Paul-Boncour, ki je zastopnik jugoslovanstva kraljice-vdove Marije je vložil obtožnico, pod katero bodo atentatorji so-jeni ter je skupno z glavnim preiskovalnim sodnikom pregledal 663 listin, ki obravnavajo zločin.

Paul-Boncour posebno zahteva, da preiskovalni sodnik skuša dobiti pojasnilo o neki skrivnostni mladi blondinki, ki je baje prinesla v Francijo orožje, katerega so se posluževali morilec in njegovi tovariši. Preiskovalni sodnik in policija zatrjuje, da ta ženska do sedaj še ni bilo mogoče najti. Do sedaj je samo brezdomno dognano, da je bila neposredno v zaroti tudi ženska.

NRA nima pravice določati cen

ŽELEZNIŠKA KATASTROFA

Lokomotiva, ki je vlekla delavski vlak, je eksplodirala. — 16 oseb je bilo ubitih, 43 jih je bilo ranjenih.

Powelton, W. Va., 28. dec. — Ko je vlak peljal 300 majnerjev na delo, je eksplodiral kotel lokomotive in 16 delavcev je bilo takoj ubitih in 43 ranjenih med njimi 5 smrtno nevarno.

Eksplodizija je stresla malo naselbino in ko se je razkadila para, so bili mrtlič in ranjeni raztreseni 100 jardov naokrog.

Kričanje ranjenih je bilo mogoče slišati daleč okoli in družine delavcev, ki so komaj odšli na delo, so prihitele na kraj nesreče.

15 majnerjev je bilo takoj ubitih, 16 pa je kmalu po nesreči umrlo v bolnišnici.

Celo noč so žalostne matere in žene čule pri mrtličih in mrtvašnici bolnišnice v bližnjem Montgomery.

Zvezni in železniški uradniki preiskujejo vzrok eksplozije.

Vlak, ki je last Elkhorn Piney Coal Company, se je na svoji vožnji zunajkrat ustavil, da pobere majnarje. Strojevodja in kurjač sta bila ubita in kurjačevo truplo je obležalo 265 čevljev daleč.

Eksplodizija je bila tako silna, da je streha lokomotive bila vržena na neko bližnjo hišo, kjer je prebila streho in padla v sobo, kjer bi bila skoro ubila mater in dva njena speča otroka.

V prvem vozu, takoj za lokomotivo, je bilo 100 majnerjev. Lokomotiva je bila vržena nazaj in razbila voz.

RUSKO-ROMUNSKA POGODBA

Bukarešta, Romunska, 27. decembra. — Rusko-romunska mešana komisija, ki je imela svoje seje v Tighini na romunski strani Dnjestaru, je prišla do sporazuma, glede otvoritve telefonske in brzojavne zveze med Rusijo in Romunsko, ki je bila prekinita leta 1918.

Telefonska zveza bo za sedaj otvorjena samo med Moskvo in Bukarešto preko Kijeva. Vseaka dežela bo trpela stroške za delo v svoji deželi.

Ravno tako je tudi bilo pogodeno, da se zopet zgradi most čez Dnjestaru, katerega so umikajoči se Belci Rusi razstrelili leta 1918.

Oblasti so jo do sedaj iskale v Parizu, Dieppe, Berlinu, Aix in Marseillesu, kakor tudi v Avstriji, Švici in Italiji. Vse pa, kar je bilo mogoče dognati glede nje, je samo to, da se piše Absatz.

Ker mora preiskovalni sodnik izvršiti še mnogo važnega dela, pravi Paul Boncour, da s sodnijsko obravnavo ne bo mogoče pričeti pred majem.

SERUM PROTI OHROMELOSTI

Novo zdravilo se je popolnoma obneslo. — Baje je tudi iznajdeno zdravilo proti spalni bolezni.

Pittsburgh, Pa., 28. decembra. — Na zborovanju American Association for the Advancement of Science je dr. Maurice Brodie iz New Yorka poročal o velikem uspehu, katerega pričakuje od novega serumu, ki je bil preizkušen že na mnogih bolnikih. Dr. Brodie je poročal o serumu proti otroški paralizii (ohromelosti) in o novem serumu proti spalni bolezni. Oba serumu so v prvi vrsti preizkušali na živalih, pa tudi že na ljudeh. Predno pa bo serum izročen v splošno uporabo, ga bodo še natančno preizkusili na živalih.

Serum proti otroški paralizii je bil iznajden v New Yorku, posluževala pa se ga je neka bolnišnica v Bakersfield, Cal. in kakor pravi dr. Brodie, je serum dosegel, da otroci niso bili sprejmljivi za paralizii.

Drugi serum proti paralizii pa je bil iznajden v Philadelphiji ter ima druge sestavine od prvega, toda obo serumu se zelo zlagata in bosta bodisi skupno, ali pa posamezno prišla v poštev pri različnih vrstah paralizii.

ALBANSKI UPORNIK OBLEGAN

BEOGRAD, Jugoslavija, 28. decembra. — Poročila v inozemstvu o revoluciji v Albaniji so bila pretirana. Ta poročila imajo svoj izvor v osebnem sporu med bivšim pribočnikom kralja Zoga, Mučarem Barjaktarjem in sedanjim notranjim ministrom Muso Juko. Barjaktar je zbral nekaj mož svojega plemena Malisorov ter je skušal pričeti revolucijo proti vladi. Toda njegove pristaše je bilo kaj lahko razgnati.

Barjaktar se je s svojimi privrženci zabarikadiriral v svoji hiši, v kateri so ga tri dni oblegali orožniki in vojak. Do sovrštva med Barjaktarjem in Juko je prišlo vsled Italiji prijateljske Jakove politike.

Po nekem poročilu je okoli Barjaktarja zbranih okoli 1000 mož. Mogoče je to samo osebnostni spor, toda v Albaniji se prav lahko zgodi, da postane iz osebnega spora politični spor.

AVSTRIJSKI NACIJONALISTI ROGOVILJO

Avstrijski naziji so kričali: 'Doli s Hitlerjem!' Vaška lepota ni hotela plesati z Avstrijcem.

Bad Aibling, Nemčija, 28. decembra. — Bad Aibling je bil v sredo zvečer pozorišče velikega pretepa med 250 avstrijskimi naziji in med vaščani. V tem pretepu je bil en Bavarec ubit, več pa jih je bilo ranjenih.

Policija je zaman skušala ustaviti pretep, ki se je pričel v neki gostilni, katero večino obiskujejo avstrijski nazijski begunci. Bad Aibling je oddaljen od avstrijske meje samo 12 milj.

Pretep se je pričel, ko neko dekle ni hotelo plesati z Avstrijcem. Takoj so se Avstrijski vrgli na kmete s klicem: "Doli s Hitlerjem!" Kmetje so se branili s kozarci in steklenicami in nastal je splošen pretep, v katerem so udrihali po glavah s stoli in miznimi nogami. Na klie Avstrijcev "Doli s Hitlerjem!" so bavarski kmetje odgovorili z "Ven z Avstrije, doli z Avstrijo, doli z zajedaleci!"

Gostilna je bila popolnoma razbita, kajti policija je bila brez vsake moči. Pretep se je nadaljeval še na cesti in iz Dachau je bilo treba poklicati 300 napadanih čet, ki si kmalu napravile red.

Bavarci so bili avstrijskim legionarjem vedno nasprotni in to nasprotje se je povečalo po umoru kanclerja dr. Dollfusa, ko je mnogo avstrijskih nazijev pribežalo na Bavarsko. Te legionarje, katerih je bilo okoli 30.000, je posebna Hitlerjeva garda razorožila, da ne bi vpadli v Avstrijo.

Med legionarji je vsled tega nastala velika nezadovoljnost, ker so se več mesecev večbali v orožju in so pričakovali, da bodo skupno z nemškimi naziji vdrli v Avstrijo in vrgli tamošnjo vlado.

Po razpustu avstrijske legije je bilo 8500 njemih članov poslanih v Vzhodno Prusijo, 4500 na Pomeransko in Brandenburško in 2000 na dansko mejo.

19 ŽELEZNIČARJEV OBSO- JENIH V MOSKVI

Moskva, Sovjetska Unija, 28. decembra. — Tukaj se je začel proces proti morilecu Leonidu Nikolajevu, ki je umoril komisarja Sergeja Kirova. Posloplje, v katerem se vrši proces straži 2000 mož rdeče armade.

Danes se je izvedelo, da je bilo usmrčenih devetnajst železničarjev v Omsku, ker jim je oblast dokazala protirevolucijonarne spletke.

ZNAČILNA RAZSODBA ZVEZNEGA SODNIKA V KANSAS CITY

KANSAS CITY, Kans., 28. decembra. — Zvezni okrajni sodnik Otis je zavrnil prošnjo vlade, da bi Sutherland Lumber Company prepovedal, da bi smela cenejše prodajati les, kot pa določa NRA-pravilnik.

Svojo odločitev utemeljuje sodnik Otis naslednje: Kongres po ustavi nima niti pravice sam določati cen, niti predsedniku dati polnomoč za to. Taka pravica niti ne obstoji pod postavnimi določbami, po katerih je urejena trgovina med posameznimi državami. Vsled take pravice bi bilo vsako svobodno tekmovanje v cenah izključeno.

Washingtonski juristi bodo to odločitev najprej proučavali, predno se bodo odločili za kakov korak, toda priziv proti sodnikovi odločitvi ni izključen.

Washington, D. C., 28. dec. Labor Relation Board je upravno oblast NRA naprosil, da odvzame višnjevega orla listu "San Francisco Call Bulletin".

Uprava lista je odpustila urednika Dean S. Jenningsa, ki pravi, da je bil odpuščen, ker je deloval v neki časnikarski organizaciji. Vsled tega je Labor Board zahteval, da "Call Bulletin" Jenningsa nazaj sprejme v službo, kar pa je list odklonil.

Predsednik pravilnikovavega odbora založnikov, Howard Davis, je v New Yorku sklical konvencijo 1200 izlajateljstev listov, da sklenejo, kako stališče bodo zavzeli glede zahteve Labor Boarda. Davis pravi, da si hoče ta odbor prilastiti pravice, ki mu sploh ne gredo. Poleg tega tudi pravi Davis, da NRA pravilnik omejuje svobodno tiska.

LETOŠNJE AVTOMOBIL- SKE NESREČE

Hartford, Conn., 28. decembra. — Travelers Insurance Company v svojem letnem poročilu naznanja, da je bilo v letošnjem letu v Združenih državah pri avtomobilskih nesrečah ubitih 38.000 ljudi. Vsakih 15 minut je bila ubita ena oseba, in v vsakih 32 sekundah ranjena ena oseba.

LAVAL BO ŠEL V PARIZ

Pariz, Francija, 28. decembra. — Zunanji minister Pierre Laval bo najbrže v ponedeljek odpotoval v Rim na važno konferenco z Mussolinijem. Prej je bilo zagotovljeno, da bo šel Laval v Rim šele po plebiscitu v Posarju 14. januarja.

NOVA OBMEJNA BITKA

Addis Abeba, Abesinija, 28. decembra. — Nepotrjena poročila javljajo, da so se pri Gerlogubi zopet spopadli abesinski in italijanski vojaki. Obe skupini sta imeli precejšnje izgube.

LINDBERGHOVA ŽENA BO TUDI PRIČALA

Kot priča proti Hauptmannu bo nastopil tudi slepar Curtis iz Norfolk. — Njegovemu pričevanju ne pripisujejo važnosti.

Iz zanesljivega vira se je zvedelo, da bo v procesu proti Hauptmannu, ki se bo začel dne 2. januarja v Flemington, N. J., nastopila tudi Mrs. Amelia Lindbergh, mati odvedenega otroka. Pričala bo proti B. R. Hauptmannu. Vse napeto pričakuje, kaj bo izpovedala.

Včeraj je bila v bivšem Lindberghovem domu, odkoder je bil odveden otrok, zbrana pestra družba: Lindbergh, otrokova pestunja Betty Gow, ki je dospela iz Škotske, policisti in zastopniki državnega pravdnika. Ponovno so si ogledali obeščnico, kjer je bila pred odvedbo zbrana družina, in sobo, iz katere je bil odveden otrok.

Kot priča proti Hauptmannu bo baje nastopil tudi John Hughes Curtis, ladjedelec iz Norfolk, Va., ki je dolgo časa vlekel Lindbergha za nos, češ, da je v zvezi z odvajalec.

Sodišče je Curtissu obsodilo, nato pa suspendiralo obsodbo. Plačati je moral le tisoč dolarjev kazni.

Curtisovi izpovedi ne pripisujejo posebne važnosti.

Flemington, N. J., 28. dec. Steklenica etra, ki je bila najdena v garaži Bruno Richarda Hauptmanna, bo mogoče pojasnila najbolj zagoneten stvar pri odvedbi Lindberghovega otroka, namreč, kako da otrok ni prav nič zakričal, ko je bil odveden. Tudi posteljna odeja ni bila razmetana in je izgledalo, kot bi otroka dvignila iz postelje ljubeča roka.

Ako je Hauptmann v resnici odnesel otroka, tedaj je najdena steklenica zadosten dokaz, na kak način je izvršil svoje dejanje. Z etrom je bilo mogoče omamiti spečega otroka, ne da bi se prebudil.

Eter naglo omami človeka in še posebno majhnega otroka in se kmalu razduši, tako ga že malo po uprabi nikdo ne more zaduhati.

S tem se je napetost med Italijo in Abesinijo še povečala.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakur, President

L. Benedit, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
110 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

za celo leto v tujini in Ameriki in	Za New York za celo leto \$7.00
za celo leto	Za pol leta \$3.50
za pol leta	Za eno leto \$7.00
za četrt leta	Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaja vsaki dan vsesmi nedel in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne pričakuje. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče nasani, da hitreje najdemo nastojnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

IZ STAREGA V NOVO LETO

Na dnu slehernega človeka vedno tli vsaj drobna iskrica upanja. Velika moč je tlana s to iskrico človeku, saj življenje in ta poleg svojih lepot tudi take strani, ob katerih bi se moral človek zgroziti do konca in obupati, ako ga ne bi vzdržala njegova, čeprav še tako skrita vera, da nekaj mora priti in da nikoli niso časi in ni svet tak, da ne bi moglo biti kdaj boljše.

Človek ne ve, kaj naj pride, kaj naj si prav za prav želi, toda to mora priti in je že na poti. Danes, jutri morda čez en mesec, morda čez leta, pride pa zanesljivo. To ve sleherni. Ni ga takega črnogleda ki ni bi na tihem vsaj malo upal v izboljšanje sveta.

Na dnu človeškega srca skrito upanje se živo vzbudi na Silvestrov večer, ko človek pričakuje one ure, v kateri napravi čas novo koleno in odhaja staro leto kakor izrabljena čunja z vsemi razočaranji ter prihaja novo mlado leto, nedolžno kakor novorojen otrok.

Saj vsi vemo, da je tudi to leto le nezmaten delček večnega časa in ne vemo točno, kaj prinaša. Kot otroci se radujemo samo dobrih darov novega leta in morda se pritužimo temnim prerokom, ki že groze: "Nič dobrega ne prinaša to leto!" Saj si mislimo: "Saj ne govore tako, kakor mislijo, saj se tudi sami vesele le dobrega v novem letu!"

Ni nam dano, da bi mogli le za trenotek naprej točno vedeti, kakšno bo, morda je to naša sreča, toda veselimo se pa le vsega neznanega dobrega.

S smehom, z radostjo, z dobro besedo in dobro mislijo je pozdravljeno vsako novo leto.

Mladina napne svoje mišice in dvigne glavo ter bi najraje z vriskanjem in z zastavami pozdravila novo leto.

Onim v srednjih in resnih letih se upre pogled nekoliko v preteklost in napravijo bežen pregled, morda celo številkanji podprt, na preteklo leto in napravijo sklepe za prihajajoče leto, ki naj bi jih varovali napak in neprijetnosti v preteklosti, starci pa premisljuje še zadnji konec sladke bodočnosti, ki jim je še dan in le malo od njih se zave, da je ta kratka bodočnost prav za prav že seljanost.

Ne izpolni se vse, kar človek pričakuje od novega leta in marsikaj pride, česar človek ni pričakoval. Saj je res, da so prav vsi dogodki v človeškem življenju nekoliko umazani od vsakdanjosti, toda okrasilo jih je pričakovanje.

Na pričakovani sreči pa je vedno najlepše tisto, kar da človeku zavest, da srečo že ima. Na konju je v resnici najlepši povodec, s katerim se človek konja drži. In obratno: na nesreči je najljubše ono, kar človeka šele zdrami, da je nesrečo doživel.

Ni rana že nesreča sama, bolečina šele napravi nesrečo. Zato pa tudi izostane za človeka toliko sreč, ker se jih ljudje ne zavedo, ker so te sreče prišle in se jih je človek počasi navadil, da jih sploh ne loči od vsakdanjosti in zato je človeštvu prihranjenih toliko nesreč, ker niso vse tako občutne.

Saj vemo vsi: novo leto bo najbolj bogato vsakdanjosti. Toda radujmo se vsaj onih sreč, ki jih bomo v novem letu prav gotovo doživeli, čeprav se bojimo tukaj zla, ki z isto zanesljivo prihaja, vendar pa upajmo, da ne more biti takšno, da bi nas strlo.

KDO BO SODIL ATENTATORJEM

Pariz, 15. decembra.

Po razsodbi Lige narodov o krivdi soodgovornosti madžarskih oblasti prihaja sedaj na vrsto tudi sodba proti onim, ki so bili več ali manj slepo orožje v rokah glavnih voditeljev zarote proti kralju Aleksandru in Jugoslaviji. Svet Lige narodov in svetovna javnost so izrekli moralno obsodbo, naloga sodišče je sedaj, da izreče tudi še materijalno obsodbo. Na prvem mestu bo sodilo marseillsko sodišče, v čigar zaporih so trije pomagali kraljevega morila, trije izdajalci svoje domovine, trije plačanci nepripravljen Jugoslavije, ki pa se jih danes vsi odrekajo. Toda Pospisil, Rajčić in Mijo Kralj niso edini, ki jih bo zadela roka pravice. Poleg njih morata priti na zatožni klop marseillskega sodišča tudi glavni voditelji zarotnikov Pavelić in njegova desna roka Kvaternik, ki sta še vedno pod zaščito italijanskih oblasti. Vprašanje njune izročitve se ni končno javno rešeno, ker je doslej izreklo svoje mnenje samo italijansko apelacijsko sodišče, ne pa še italijanska vlada. Končna odločitev je v rokah italijanskih političnih oblasti, predvsem vlade odnosa Mussolinija. Poleg teh dveh banditov pa mora priti na zatožni klop tudi Perčević kakor tudi oni zločinci, ki jih še skrivajo Italijani in Madžari, v prvi vrsti Gustav Perčec, Jelič, Mike Budak in še nekateri drugi. Nobeden izmed njih se ne bi mogel odtegniti roki pravice, ako se ne bi s podporo gotovih krogov skrivali na tujem ozemlju. Tu vprašanje pa bo v kratkem popolnoma razčiščeno.

Tudi jugoslovanska sodišča bodo morala izreči sodbo nad enim izmed zločincev, ki so neposredno zapleteni v marseillski zločin. To je dr. Andrija Artukovič. Francoska vlada je že sklenila, da tega zločince izroči jugoslovanskim oblastim, ki imajo z njim tudi še druge starejše račune. On ima pred vsem na vesti tako zvano liško pobuno.

Po mnenju pariških sodnih krogov pa so jugoslovanske oblasti pristojne tudi za sojenje marseillskim zločincem Rajčiću, Pospisilu in Kralju. Čim bi jugoslovanska vlada zahtevala njihovo izročitev, bi francoska vlada o tem sklepala. Vendar pa je to vprašanje nekoliko komplicirano. Vsi trije so izvršili zločin na francoskih tleh. Zato bi jim morala soditi francoska sodišča. Ker pa gre za umor suverena prijateljske države, ki je prišel v Francijo kot gost in ker smatra francoska zakonodaja umor suverena za navaden zločin, in ker vrhutega ti zločinci odgovarjajo tudi še za razna druga kazniva dejanja iz prejšnje dobe, izvršena na jugoslovanskem ozemlju, zaradi katerih bi jih francoske oblasti morale izročiti, ako bi ne izvršil marseillskega atentata, ni izključeno, da bi jih francoske oblasti na zahtevo jugoslovanskih oblasti brez nadaljnega izročila pod pogojem, da se jim

sodi obenem tudi za marseillski atentat.

Pa tudi če bi francosko sodišče sodilo marseillskim zločincem, bi jih morala francoske oblasti po obsodbi ne glede na njen značaj izročiti jugoslovanskim oblastim zaradi prejšnjih zločinov, izvršenih v Jugoslaviji. To je nekako sličen primer, kakor je primer Matuske, ki so mu najprvo sodila avstrijska, nato pa še madžarska sodišča. Pospisil bi moral odgovarjati za umor direktorja zagrebških 'Novosti' Tonija Šlegla. Mijo Kralj in Rajčić pa za slične druge zločine, ki jih imata na vesti.

Francoske oblasti završujejo sedaj preiskavo. Glavno gradivo je zbrano pri marseillskem sodišču. Ko bo preiskava končana in ko bo prispelo gradivo, ki ga pričakujejo še iz inozemstva, bo določeno, kje in kdaj se bo sodilo marseillskim zločincem.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPIŠNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELbine.

— John Sterle iz Eaton, N. Y., je dobil iz starega kraja poročilo, da mu je umrla mati, stara 93 let in 6 mesecev. Rojena je bila v Hlepečem pri Velikih Laščah.

— Michael Vrhovnik, predsednik nadzornega odbora S. S. P. Z., ki je začasnoma nameščen v glavnem uradu S. S. P. Z. kot pomočnik, je bil v avtomobilski nesreči, ko se je za božične praznike vračal k svojim domačim v Strabane, Pa. Nesreča se je pripetila blizu Delphas, Ohio, 200 milj vzhodno od Chicaga. Neki avto, ki je stal na cesti, je povzročil, da je neki avtomobilist, ki je pri-

vozil od nasprotne strani, zavozil naravnost v Vrhovnikov avtomobil in tako je prišlo do kolizije, v kateri sta bila oba avtomobila tako rabita, da ju ni več mogoče popraviti. Sreča v nesreči pa je bila, da ni niti Vrhovnik niti voznik drugega avtomobila dobil nevarnih poškodb. Vrhovnik je bil obrezan po obrazu — najresnejša je rana nad desnim očesom — vendar je vesel, da ni bilo hujšega. Tekom zadnjih par let je že 33-krat prevozil pot med Chicagom in Strabane, pa je bila to njegova prva nezgoda.

Naenkrat so pa oblasti zvedele, da nesreča ni bila tako nedolžna, kakor se je prvi hip zdelo. Moža, Harryja Ivo po imenu, so zaslišali, pa se mu je začel jezik tako zapletati, da je končno odkrito priznal, da je vrzel ženo iz vlaka. Pri tem je pa izgubil ravnotežje, da je še sam padel za ženo. Mož je pravil, da je bil prisiljen poročiti se, ker bi bil sicer krst prej nego poroka. Žena je hotela vse utajiti, ko so ji pa povedali, da je mož svoj greh odkrito priznal, mu je prigovarjala, naj svoje izpovedbe prekliče. Mož bo seveda kaznovan.

ŽENO VRGEL IZ VLAKA

Čuden konec ženitovanjskega potovanja in medenih telnov je prišel na dan po nesreči, ki se je pa srečno iztekla. Meseč dni je tega, ko so našli na železniški progi blizu Londona mlada zakonca na povratku z ženitovanjskega potovanja. Sama sta pripovedovala in tudi vse je kazalo, da sta padla iz vlaka. Njune poškodbe niso bile težke in žena je tri dni po nesreči celo povila zdravega fantka.

Cena
DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA
Angleško-slovensko Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO \$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnjave vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zavezujemo obrniti na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Ne državljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zahtevajte nam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Ves svet se je zgražal, ko je čital poročila, da so v Braziliji požgali oziroma pometali v morje milijone in milijone vreč kave, ker so se kapitlisti bali, da bi cena temu produktu ne padla.

Torej raje v peč ali v morje s kavo, nego bi jo dali revšem na razpolago.

Ves svet se je zgražal ob poročilih, da so predlanskim učenci v Ameriki na stotisoče ton žita, samo da so mogli obdržati sveteltrgovski cene na primerni višini.

In ljudje so nejeverno zmagajevali z glavami, ko so zvedeli, da je ameriška vlada obljubila farmerjem znatne nagrade, če bi ne posejali gotove množine žita in če bi zredili manj prašičev.

Vse to se zdi ljudem nečuvno in nepojmljivo.

Toda slične novice se množijo od dne do dne.

Stavim, da se bo marsikateremu rojaku zaiskrila solza v očesu, ko bo prečital naslednjo brzojavko iz Pariza:

— Francoska poslanska zbornica je danes (17. decembra) sprejela predlog za stabilizacijo vinskega trga. Pridelek vina je bil letos izredno velik. Ker je pretela nevarnost, da bo cena vinu padla, bodo 14 milijonov litrov vina (tri milijone sedenstotisoč galon) kemično preparirali ter ga zmešali z gazolinom in bodo to mešanico porabili za pogon motorjev in za drugo kurivo.

Oče je presenetil hčer, ki se je poljubovala s fantom. Stanhovitvo je vzrojil in vrgel fanto čez prag.

— Jaz te bom naučil — je rečel, — jaz te bom naučil poljubovati mojo hčer...

Onkraj praga se je fant ojunaril in mu jo zabelil nazaj:

— Ah, saj me ni treba učiti. Zdi se mi, da je popolnoma zadovoljna, če jo poljubujem tako kakor znam.

Neki ameriški gospodarstvenik je te dni ugotovil:

— Med kapitalom in delom ni nobene bistvene razlike. Kapital in delo sta kot dva brata, ki počivata v isti postelji. No, če se v zveze, res počivata oba v isti postelji.

S tem pa ni rečeno, da mirno počivata, ker se neprestano no počivata, ker se neprestano pripravata in tepeta za odejo.

V državi Arkansas se je moral zagovarjati pred sodiščem nekdo, ki je v prepiru in pretepu usmrtil svojega nasprotnika.

Državno pravdnništvo je predložilo porotnikom: dva velika žebnja, pištolo, žago in puško.

In državno pravdnništvo je reklo porotnikom: — S tem orožjem ga je obtoženec usmrtil.

Zagovorništvu je pa predložilo porotnikom sabljo, gnojne vile, revolver in britev ter zatrjevalo, da je bil s tem orožjem oborožen nasprotnik obtoženca.

Porotniki so odšli v posvečevalnico. Pet ur jih ni bilo nazaj.

Ko so se vrnili, jih je vprašal sodnik: — No, ali ste se sporazumeli? Ali je obtoženec kriv ali nedolžen?

Načelnik porote je odvrnil: — Nak, glede njegove krivde ali nedolžnosti sploh nismo razpravljali. Edini smo le toliko, da bi vsak rad dal pet dolarjev, če bi videl ta boj.

Pod mu je pogorel.

9. decembra okrog 6. zjutraj je nenadoma izbruhnil požar pri posestniku Jožefu Moharju na Krki. Ogenj je izbruhnil na podu, ki je pogorel z vso krmo in slamo vred. Goreči pod se je sesul na klet in je bilo posestniku zaradi tega uničenih tudi mnogo poljskih pridelkov. Skupna škoda znaša okrog 9000 Din.

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

POZIV!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

UPRAVA "G. N."

VINO
Naravnost iz vinarne k vam. Stara vina le petindevetdeset centov (95c) galona. Pošljite znamko za tri cente (3c) za popoln seznam in cene. Slovensko - Angleška Wine Co. P. O. Box 467 Long Beach, California

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ENRIQUE RUIZ DE LA SERNA:

DOM

Vsak večer, če ju je vodila pot mimo zaloge pohištva, sta ogledovala zaročenca z velikim zanimanjem ono spalnico. Želja po nje posesti ju je bila tako prevzela, da si nista mogla več misliti drugačnega doma za svojo ljubezen. Široka postelja, udobni naslanjači, mehke blazine in leskečoča se ogledala so blagodejno vzvalovila njuno kri, in oni kotiček v zalogi pohištva je pomirjeval njuna čustva, ker sta videla v njem altar v svetlišču svojega doma, altar, ki naj bi na njem gorel ogenj njune ljubezni.

Vse razen denarja. Toda — tudi to bosta dobila. Pičlo odmerjeni, da ne rečemo majhni, so bili prihranki, ki jih je mogel utrpeti kot bančni nameščenec. Skromen, da rečemo reven, je bil dnevni zaslužek, ki si ga je mogla s svojimi urnimi prsti iztipkati iz pisalnega stroja. Toda hotela sta še več delati in bolj štediti. In kdo ve...

Delala sta in štedila. In zgodil se je čudež. Neki dan sta sešla svoje glavnice in ugotovila, da jima manjka le še par zlatnikov. Še dva meseca — in spalnica bo njuna last.

V njunih mislih je bila že davno njuna last. Vzljubila sta pohištvo, ki je okvirilo srečne ure njune bodočnosti, kakor da bi bilo priča družinske zgodbe, ki vsebuje najtanjše zadeve in najčistejšo radosti družinskega življenja. Saj bo vendar tudi varno pribežališče v urah trpljenja in nesreče.

Par zlatnikov. Samo nekaj bi jih morala še priložiti. Končno ji je rekel neki večer: — "Jutri." In oba sta hotela še enkrat — zadnjikrat — sanja-

ti pred razstavnim oknom trgovine s pohištvom.

Šla sta tja — spalnice ni bilo več v razstavnem oknu. Sicer je bila razstavljena spalnica — toda ta ni bila 'njuna'. Stopila sta v trgovino. "Gospod," sta vprašala poslovodjo, "kje je spalnica, ki je bila še včeraj razstavljena?" — "Spalnica? Prodali smo jo. Snoči sta jo kupila dva mlada poročenca." Pogledala sta se z brezmejnim razočaranjem. Poslovodja je prijazno pripomnil, da lahko da napraviti prav tako, če želita.

"Ne, ne hvala." Drugo, prav tako? ... Čemu? Če bi še tako sličila prodani, vendar ne bi bila tista, s čije lesom, svilo in ogledali so bile združene vse njune nade in sanje.

Molče sta odšla iz zaloge pohištva. In molče sta se poslovila. Oba je obvladovala ista misel: da jima je usoda vzela dom, preden je bil njuna last.

Prihodnji dan se zaročenca nista sešla. Naslednji dan prav tako ne. In drugi dan potem tudi ne. In nikoli več.

PUSTOLOVSKO ŽIVLJENJE LEPE ESKIMKE

Pustolovščin je na svetu mnogo, celo v krajih večnega snega in delu jih ne manjka. O tem priča tudi burno življenje eskimske lepoticke Kile, morda najbolj privlačne ženske sveta. Nam si je težko misliti, da bi živele v krajih večnega snega in ledu ženske eksotičnih čarov, po svojih izrednih uspehah pri moških najbolj občudovane ženske sveta. Nepremagljiva privlačnost lepe Eskimke Kile je civiliziranemu svetu znana s pustolovskega poleta Američana Billa Storra, ki se je napotil nedavno z letalom proti arktični obali Kanade.

To je bil prvi polet v te kraje, iz katerih ni bilo več povratka, kajti pogumni letalec se je na prvi pogled zagledal v lepo Eskimko, zaljublil se je v njo in sklenil ostati v polarnih krajih.

Kila je bila rojena leta 1901. v snežni koči v Kanadi in po-

stala je sirota že s tremi leti. Poglavar njenega plemena jo je vzgojil in ko ji je bilo 14 let, jo je podaril za ženo Eskimu Aivallijaku. Zakon pa ni bil srecen. Premlada žena je kmalu zapustila svojega moža in se vrnila k svojemu dobrotniku. Zagledala se je v drugega Eskima Tikpaka in se z njim kmalu poročila. Njena izredna lepota je očarala in premetila nekega oženjenega Eskima, da jo je hotel ugrabiti Tikpaku, kar je dalo povod za ločitev zakona, čeprav Kila baje ni bila sporazumna z ugrabiteljem.

Tretji mož lepe Kile je bil lovec Tadjuk, ki jo je odpeljal daleč k ustju Mackenzie. Ta zakon se je zdel v začetku srecen. Kila je rodila sina in družinca je živele zadovoljno. Nekega dne se je pa Tadjuk na lovu smrtno ponesrečil. Kot vdova se je Kila vrnila k svojemu plemenu, kjer so jo pa spre-

jeli zelo hladno. Tri nesrečne zakone so smatrali za dokaz, da je Kila obsedena. Zato so se je hoteli odkrižati. Kila je preživljala težke čase, toda njeno trpljenje ni trajalo dolgo.

V polarne kraje je prispel Američan William Bezon, zagledal se je v lepo ženo, zvedel je, da ima sami in pse in takoj je sklenil vzeti jo za ženo. Kila je privolila v zakon in zopet se ji je nasmejala sreča. Mož se je kmalu naučil loviti divjačino in bil je tako spreten, da je s prodajo kužnihovine zaslužil lepo premoženje. Toda v polarnih krajih ni rabil veliko denarja. V Kili se je naenkrat oglasilo hrepenenje po toplejših krajih, zlasti odkar ji je mož tako lepo opisal življenje v Chicago. Kila je spoznala evropske obleke, ples, zabave, skratka življenje dame v velikem mestu. In ogrela se je za to življenje. Njen mož je spekuliral na borzi, obogatel je in zakonec sta živele v razkošju, dokler ni prišel padeč dolarja. Ta je pahnil Bezonovo družino v bedo in obup.

Toda zakonec nista izgubila veselja do življenja. Odločila sta se zopet za polarne kraje, za nastavljanje pasti, da bi zopet prišla do denarja. Nekaj sta ga še imela in s tem sta kupila jadnico, s katero sta odplula v deželo večnega snega in ledu. Komaj sta po dosegah svoj cilj, je mož zbolel in umrl. Tako je stala lepa Kila pred mišično srečo, siromašna med svojimi rojaki, ki se je bilo njih nezaupanje spremenilo v sovraštvo. Kilo so proglasili za čarovnico. Njen obupni položaj je izrabil zločinec Ikalukpial in jo zasnil. Morala je privoliti, če je sploh hotela žive-

ti. Čez nekaj mesecev ji je tudi ta mož umrl.

Njene lepote ni mogla uničiti niti strašna usoda in bila je njeno edino premoženje, njena edina nada. Dva Eskima sta se po vrsti poročila z njo, pa sta jo morala zapustiti, ker bi jo bili rojaki sicer ubili. Osmi Kilin mož je bil Rus, ki je spoznal lepo ženo na študijskem potovanju. Bil je pa sam preveč energičen, da bi mogel živeti s tako energično ženo. Nekaj mesecev sta se pripravala, potem jo je pa zapustil. Kila se je seznanila z drugim Rusom in tudi z njim se je poročila. Nekega dne so ga pa našli po silnem snežnem metežu napol zamrznjenega in kot verski fanatik je položil zaobljubo ter se preselil na samotni otok. Končno je priletel v polarne kraje Bill Storr in se zagledal v lepo Kilo. Tudi on nastavlja zdaj zverem pasti in išče zlato, doma pa vzgaja lepa Kila malega potomca. — Bill Storr je zadovoljen, da je deseti mož lepe Eskimke. Na njegovo preteklost ni ljubosumen, pa tudi bodočnosti se ne boji, ker ni praznoveren, kakor so Eskimi.

Z UMOROM SE JE HOTEL REŠITI

Porota v Luettichu obravnava zločin, ki je razburil vso Belgijo. Morilec z dvema umoroma na vesti je zakrivil še tretji umor, ko je zvedel od svojega zagovornika, da bo tako ušel usmrtni. Pred poroto stoji znani belgijski slepar, ki se je izdajal za profesorja Hi-

acinta Dansa in je že dolgo živel v Parizu. Tam je bil večkrat kaznovan zaradi sleparij in izsiljevanja. Celih 10 let je živel na račun neke premožne dame, od katere je dobival dva tisoč frankov mesečno. Ko mu je pa zagrozila, da ga ne bo več vzdrževala, je sklenil umoriti jo. To je tudi storil, svojo žrtev je pobil s kladivom. Umoril je pa tudi svojo 90-letno mater, ki jo je vzdrževal z denarjem svoje ljubice. Po groznih zločinih je pobegnil z letalom v Belgijo. Vedel je, da bi ga Belgija izročila Franciji zaradi umorov in da bi prišel pod giljotino. Obenem je pa zvedel, da more biti za umor v Belgiji, kjer ni smrtno kazni, obsojen samo na težko ječo in da bi ga v tem primeru ne izročili Franciji. Zato je sklenil poiskati v Belgiji tretjo žrtev. Izbral se je katoliškega duhovnika v Luettichu Hauta, ki je bil nekoč njegov spovednik. Prišel je k njemu pod pretvezo, da se hoče zopet izpovedati, in ga je ustrelil. Po umoru se je sam javil policiji. Morilec zagovarja znamenita pariška odvetnica Gareonova, ki dokazuje, da je Dansa blazen.

Zaradi cigaret zapustil zaročenko.

Več let je hodil uradnik Albert Zipper v Budimpešti za Luiso Korvino, pred 10 leti sta se zaročila in prisegel ji je, da jo popelje pred oltar. Naenkrat si je pa premislil, čeprav sta ga Luisa in njena mati vsa leta podpirali in čeprav je bil pri njima skoraj vedno na hrani. Kar na tihem jo je hotel zapustiti in mislil je, da bo s tem stvar opravljena. Fant pa ni poznal Luise in njene matere. Zapuščena nevesta je takoj vložila tožbo in zahtevala sto tisoč odškodnine za moralno, pa tudi za gnotno škodo. Sodniku je zatrjevala, da je bil Albert pri nji najmanj 50 krat na večerji in na obedu. Kar solze so ji zalile oči, tako ji je bilo hudo pri sren, da mu je dajala jesti in da ji je tako grdo poplačal dobroto.

Končno je prišel do besede tudi obtožene in povedal, da

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1935

so dospelo. — Onim, ki so jih naročili so bile poslano po pošti. — "Glas Naroda" jih ima v zalogi ter prodaja v knjige za \$1.50

KNJIGE SO SLEDEČE: —

1. Pratika (Martin Muc)
2. Skozi Sibirijo (Vladimir Levstik)
3. Dejanje (Vilko Bitenc)
4. Solnčne pege (Vilko Bitenc)

KNJIGARNA GLAS NARODA 216 West 18th Street New York City

je zato zapuščil svojo zaročenko, ker je njena mati strastna kadilka. Vedno je prisluškovala njegovim pogovorom z zaročenko in zatrjevala je, da se po poroki ne bo ločila od svoje hčere. In tako se je uradnik bal, da bi porabila tašča najmanj polovico njegove skromne plače.

SAMOMOR PRED OPERACIJO.

V medicinskih krogih je zbudil veliko pozornost samomor znamenitega budimpeštanskega ginekologa prof. Viljema Taufferja. V starosti 84 let je napravil z revolverskim strelom konec svojemu življenju, ker se je zbal operacije.

Ze dalj časa je bolehal za težko boleznijo v črevesju, ki bi se dala opraviti samo z operacijo. S težavo so ga njegovi prijatelji pregovorili, da bi se dal operirati. Čeprav je v svoji 60-letni praksi izvršil nesteto operacij, je trdil, da si ne more predstavljati samega sebe na operacijski mizi. In tako je izvršil samomor tik pred operacijo, ko so ga za trenutek pustili samega.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.30	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$ 18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 44.60	Lir 500
\$ 12.—	Din. 500	\$ 88.20	Lir 1000
\$ 24.—	Din. 1000	\$ 176.—	Lir 2000
\$ 47.50	Din. 2000	\$ 263.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

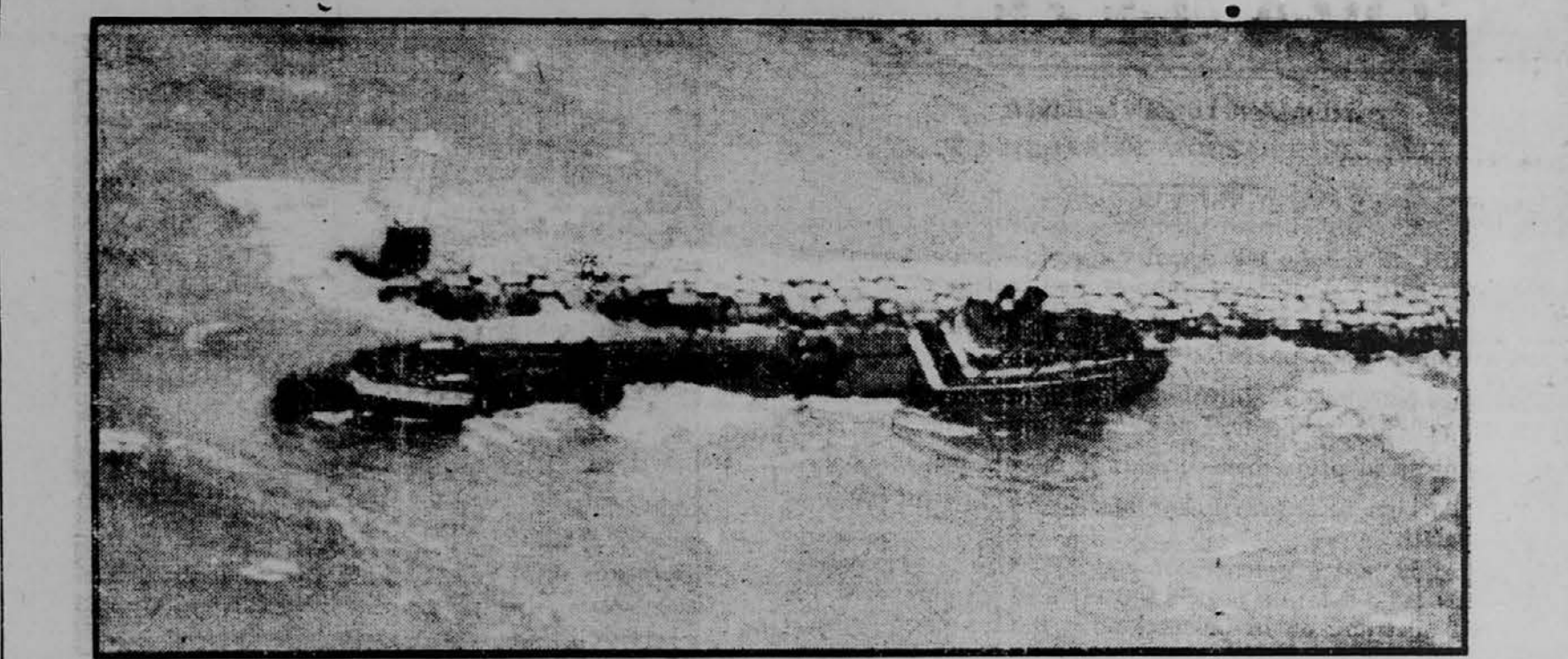
IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.—	morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	"	\$ 10.85
\$ 15.—	"	\$ 16.—
\$ 20.—	"	\$ 21.—
\$ 40.—	"	\$ 41.25
\$ 50.—	"	\$ 51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

na katerem se je pred kratkim potopil tovorni parnik "Henry Cort". Vsa posadka, 25 mož, je bila rešena, pri reševanju se je pa smrtno ponesrečil John Dipert, član obrežne straže. Tovora ni bilo mogoče rešiti.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York, N. Y.

V BLAG SPOMIN 5. OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA SOPROGA OZ. ČETA

JOHNA ŽUSTA

kateri nas je zavedno zapustil dne 29. decembra 1929. Tvoja britka smrt, nemadomestljivi soprog in oče, nam je zadala najhujši udarec.

S srci polnih tuge mislimo na Te sleherni dan.

Zalujoči: FRANCES ŽUST, soproga, JOŽEF, sin, MARY in IVANA, hčeri; pet vnukov.

Moon Run, Pa.

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

57

— Kaj, ali si tako tekel gori v breg? — S predpasnikom mu obriše znoj z obraza. — Tako truden izgledaš!

— Ne, ne, mati! Nič ni hudega. — Matej se obren k sestri. — Dober večer, punca!

Vrona mu molče poda roko. Na očeh mu je videla, da se je nekaj zgodilo; pred stariši pa se ga ni upala vprašati.

Matej pa ni prej odnehal: mati je morala v posteljo.

— To bom že napravil, kar boste zamudili! — pravi in prične delati.

Matej in sestra opletata ob ograji vitre, očetu pa sta prepustila lažje delo: da je prinašal vitre in jih obrezoval. Ko se Mihel odstrani, da bi prinesel novo butaro viter, vpraša tiho Vrona:

— Ali se je kaj zgodilo?

Matej prikima.

— Udariti jo je hotel. Pa sem ubranil. In tedaj je spoznala.

Vrona prestrašena molči. In Matej gre očetu noproti, da mu vzame z rame težko butaro.

14.

Jutro je prineslo tako solnčen in moder dan, kot bi že naj prišel čez hribe. Z vsako uro se je po pobočju umikal sneg tja gori proti pečini. Čez vse meje in obronke so šumeli srebrni potoki v dolino. Samo na pobočju drsečega hriba ni lesketal noben snežen potok in voda ni šumela. Zato pa so se doli v dolini valile naraščajoče množine vode iz podzemskih hodnikov gore, so preplavile ceste in pokrile prostrane travnike s peskom in blatom, ki so ga požrešni valovi izpodjedali v notranjosti hriba.

Ljudje, katerih njive so bile v nevarnosti, so že zgodaj pričeli z delom in so kopalni jarke, da bi po njih odtekala voda. Samo na posejanih Purčelerjevih njivah, ni bilo nikogar pri delu. Ob osmih, ko je veliki hlapec prinesel svojemu gospodarju sporočilo o nevarnosti, ki preti njivam, je bil Purčeler še v postelji. Komaj se je mogel zdravit.

— Pojdi po Mateja! Ta bo že vedel, kaj je treba napraviti!

Tako pravi in se v postelji obrne, da bi pet steklenic tirolea, ki ga je ponoči v krčmi pri igri izpil, izpuhtelo z šumeče glave. Okoli pol enajstih se zbudi in se prične jeziti zaradi zajtrka. Ko pride iz svoje sobe, je bila miza pogrnjena in ravno hoče stara dekla oditi iz sobe.

— Seveda! Na vse zgodaj zopet stara baba! Kje pa je žena?

— Zunaj na polju pri delavcih.

— Pametnejše bi bilo, ako bi gledala, da so moje stvari v redu.

— Pogledjte, vendar na mizo! — Saj imate vse!

— Kaj pa da! — godrnja Purčeler. — Kje pa je mali?

— Gospa ga je nesla k sosedu.

— To je najnovjša moda! Kot ne bi bil otrok doma najboljše preskrbljen.

Ko Purčeler pije kavo, žveči kračo in popije jajca, se mu v megli dvigne v mislih dogodek preteklega večera.

— Saj ve, da tako ne mislim in da sem takoj nato zopet najboljši mož. Seveda to nikogar ne briga. Najmanj pa hlapca! — To mu bom v prihodnje že izbil iz glave. — Seveda, ako bi kdo pravilno sodil celo stvar, Mateju zaradi vmešavanja ni mogel nikdo očitati. — Jaz nazadnje tudi ne bi napravil drugače, ako bi moral gledati, da kak tako razjarjen mož hoče udariti ženo! — Navsezadnje pa je potreboval Mateja, da bo zopet dvignil njegovo posestvo. — V božjem imenu moram stvar pustiti, kakor je. — Ko se je tako Purčeler premagal, se je sam sebi zdel občudovanja vreden.

— Sedaj pa na delo! — To je pomenilo: dobiti denar. Pri krčmarju je pri igri napravil dolga sedem stotakov. Ta dolg je moral biti poravnán, če ni hotel, da bi njegov ugled kot športnik trpel. Za velikonočni ponedeljek je bila določena prva konjska dirka. Tedaj je hotel s svojim Luftikusom pobrati dvajset tisočakov na nagradah in stavah. Z dohodki na dirki bi bile njegove življenjske potrebe enega leta pokrite, in tako bi bilo mogoče z dohodki, katere je Matej dosegel pri gospodarstvu, plačati en del vknjiženega dolga. Tako sijajnih izgledov kot Purčelerjev Tone, ni imel nikdo na svetu. — Toda sam moram na to gledati!

Oni upnik, ki je posodil osemdeset tisoč in je za les na pol podrtega gozda plačal v gotovini šestnajst tisoč, ni hotel več odpreti rok. Zato je moral Purčeler v mestu "gledati na to!" Tedaj je zadel dve muhi z enim udarcem: opraviti je moral potrebno kupčijo in je mogel pri tem tudi vezbati svojega Luftikusa. V naglem diru se je peljal iz vasi na novem koleslju, ki je lesketal v solnen.

Proti petim popoldne se je vrnil iz mesta v veseljem razpoloženju. Njegova vožnja je imela dvojni uspeh: v treh dneh bo dobil pet tisoč na drugo v knjižbo in v Luftikusom je dosegel rekord, je prevozil en kilometer v dveh minutah. In v kako lepem stanju se je konj vrnil po tako velikem naporu: svež in isker, skomaj kako peno na svetli dlaki! Tako je mogel Purčeler smolo, ki jo je imel s svojim Ljubčkom, smatrati za srečo. In smeje se pri spominu na nasvet, katerega mu je dal Matej. Luftikusa prodati za izgubo? — Za celi grad ne! — Sedaj je bil vranec pripravljen za dirko in bo prinesel denar!

(Dalje prihodajči.)

POGLED NA RAZVALINE HOTELA KERN

v Lansing, Mich., kn ga je uničil požar. Dosti gostov je zgorelo, nekateri so pa poskakali v reko ter našli smrt v mrzlih valovih.

VELIKA INDUSTRIJA SO-DELUJE Z ORGANIZIRANIM DELOM.

Pred kratkim je bila sklenjena pogodba med Borden's Farm Products Company, Inc. in International Brotherhood of Teamsters, Chauffers, Stablemen and Helpers of America, Inc., ki pripada American Federation of Labor. To sodelovanje je velike važnosti ter je vsem drugim industrijam za vzgled.

Brez najmanjšega spora, brez prekinjenja dela je družba, ki je največja razpečevalka mleka, priznala mednarodno bratovščino kot zastopnico za kolektivna pogajanja z družbinimi delavci.

Razvažalci in drugi delavci, ki so vključeni v pogodbo, dobivajo dobre plače ter žive v ugodnih delavskih razmerah. Družba prihodnje leto ne bo znižala plač, pa naj bodo razmere take ali take.

Oni razvažalci, ki razvažajo mleko na drobno, dobe po \$37.50 na teden ter dva in pol odstotka komisije; oni, ki ga razvažajo na debelo, dobe po \$44.50, delavci na jardi pa po \$32.50.

Bordenova družba je priznala svojim delavcem pravico do kolektivnega barantanja. Pokazala je odkrito željo sodelovanja z delavskim gibanjem ter stremiljenje po sporazumu med delavcem in delodajalcem.

Družba se je odzvala pozivu predsednika Roosevelta, naj zavladava v deželi v tej dobi poskusov industrijalni mir.

Borden's Farm Products Company je tudi v tem pogledu prva kot je bila že v neštevitih drugih pogledih. Tako naprimer prednjači v čiščenju mleka ter v varnem in uspešnem razdeljevanju.

Pogodba med družbo in delavsko unijo je bila podpisana prejšnji teden v Mecca Temple. Družbo je zastopal Harry A. Cronk, predsednik Borden's Farm Products Company, delavstvo pa Michael A. Casnal, podpredsednik mednarodne bratovščine.

Mr. Cronk je imel zelo značilen govor, v katerem je rekel med drugim, da ga veseli, ker je bil sporazum tako gladko dosežen in da so takšne ureditve največji pripomoček k uspešnosti 'New Deal'. Družba se je s tem odzvala nujnemu pozivu predsednika Roosevelta za sklenitev industrialnega mira.

Bordensova družba naj bo vsem drugim sličnim industrijam za vzgled.

Iz Slovenije.

Tisocaki so mu dišali.

V kamniškem okraju je zelo razvita mlevska industrija. Veliki valjemi mlini v Domžalah, v Radomljah, v Šmarci itd. dobivajo pšenico naravnost iz Banata in potem zalagajo z moko Ljubljano in velik del Slovenije. Lastnik znanega Nasaranovega mlina v Radomljah Ivan Nastran je kupil na borzi 3 vagona banatske pšenice, ki bi morala biti natovorjena nekje v Banatu. Kmalu po sklenjeni kupčiji se je oglašil v Nastranovem mlinu pri knjigovodju Lovšim prodajalec iz Banata z duplikati tovnih listov, čes, da je pšenico že odposlal in da je morala že dospeti na postajo v Jarše. Bil je preprosto obleden, neprisljženega vedenja in po vsem videzu pravi tip vojvodinskega Nemca. Prosil je, da bi mu izplačal 45.000 Din za pšenico, ki jo je dobavil Nastranovemu mlinu.

Knjigovodja Lovšin ni imel nobenega povoda sumiti o kakih nameravani goljufiji. Mlin dobiva vsak teden vagonске pošiljke pšenice in ta način obračunavanja in plačevanja je prav običajen. Duplikati tovnih listov si bili videti povsem pravilni; opremljeni so bili z vseni žigi firme in železnice, iz katerih je bilo razvidno, da je bila pšenica oddana na železniški postaji Boki v Vojvodini. Vendar pa je zbudilo sum dejstvo, da pšenica še ni dospela na postajo v Jarše in da so se žigi na duplikatih prav malenkostno razlikovali

od običajnih postajnih žigov. Razlika je bila samo v ovalu, ki je bil bolj okrogel kakor običajno. Lovšin ni hotel tuje izplačati visoke vsote, dokler ne dospe blago, povabil pa ga je, naj počaka do jutri, da preskrbi denar. Ko je medtem proizvedoval, je tuje sledu izgubil s svojimi duplikati tovnih listov, ki so bili seveda — ponarejeni. Orožniške poizvedbe niso mogle odkriti nobenega sledu za njim.

Požar sredi Mirne peči.

14. decembra okrog 1. zjutraj je nastl sredi Mirne peči nevaren požar. Goreti je začelo v hlevu znanega motociklističnega dirkača in prvaka Ludovika Stariča iz Trziča. Hlev je zgorel do tal, užgala se je pa tudi hiša, katere zgornji del je ogenj uničil. Bila je velika nevarnost za vsa bližnja poslopja, ki stoje precej blizu. Domači gasilci so se že zelo požrtvalno trudili, da zajezijo požar, a okrog pol treh zjutraj so jim prihiteli na pomoč tudi novomeški, ki so bili pa že med potjo obveščeni, da je ogenj zadušen in vsaka nevarnost odstranjena.

Nevaren razbojnik pod ključem.

Kranjskim orožnikom se je 17. decembra posrečilo prijati znanega tatu in razbojnika 35. letnega Cirila Bregarja, doma iz Roba pri Velikih Laščah, po pokliče lesnega manipulanta, ki pa je že dolgo brez posla in je bil zaradi tatvin že večkrat kaznovan.

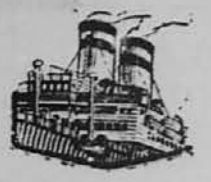
Ko so kranjski in radovljski orožniki izvršili hišno preiskavo pri nekem posestniku na Velikem Hribu pri Kranju, so zalotili pri njem Bregarja. Čim je orožnike opazil, je zbežal na podstrežje, nato pa skočil skozi okno in bežal. Orožniki so jo ubrali za njim, vendar se je beguncu posrečilo pobegniti v bližnji gozd. Ves dan so ga orožniki zasledovali, proti večeru so ga pa zalotili pod mostom čez Kokro, ki vodi iz Kranja v Huje. Čim je zagledal orožnike, je skočil v vodo in hotel na drugo stran Koke, a orožniki so se pogrnali za njim v vodo in ga sredi reke prijeli.

Bregarja zasledujejo zaradi mnogih tatvin in tudi zaradi drznega roparskega napa-

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

210 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

2. januarja:	Anatolija v Cherbourg
3. januarja:	Manhattan v Havre
4. januarja:	Europa v Bremen
5. januarja:	Lafayette v Havre Rex v Genoa
9. januarja:	Majestic v Cherbourg
11. januarja:	Bremen v Bremen
12. januarja:	Champlain v Havre Vulcania v Trst
16. januarja:	Washington v Havre
18. januarja:	Olympic v Cherbourg
19. januarja:	De France v Havre Conte di Savoia v Genoa
25. januarja:	Europa v Bremen Berengaria v Cherbourg
26. januarja:	Lafayette v Havre
30. januarja:	Manhattan v Havre
2. februarja:	Champlain v Havre Rex v Genoa
6. februarja:	Olympic v Cherbourg
9. februarja:	Bremen v Bremen De France v Havre
13. februarja:	Conte di Savoia v Genoa
14. februarja:	Washington v Havre
15. februarja:	Berengaria v Cherbourg
21. februarja:	Saturnia v Trst
22. februarja:	Europa v Bremen Olympic v Cherbourg
23. februarja:	Champlain v Havre
27. februarja:	Manhattan v Havre Rex v Genoa

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pr. lokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC
KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM
CENA S POŠTNINO VRED
\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE. GA DOBE ZA — **\$1.75**
"GLAS NARODA"

da, ki ga je zagrešil z dvema maskiranimi razbojnikoma 5. maja okrog treh ponoči na gostilničarko Franciško Jakšto v Robu. Razbojniki so klicali: "Denar ali življenje!" in zahtevali, da jim gostilničarka izroči 30.000 Din. Ker jim je dala samo 300 Din, čes, da nima več, so njo in služkinjo zvezali. Nato so prebrskali vsi hišo in odnesli 3000 Din. Bregar je vlomil tudi 29. jan. v Zgor. Piričah pri gostilničarju Ivanu Raku in mu odnesel okrog 3000 Din denarja. Pri zaslišanju je tatvine priznal, roparskega napada pa ne. Povedal je tudi, da ima pri nekem prijatelju blizu Kranja skritih 12 kg saharina, noče pa izdati njegovega imena.